

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวสูง เนื่องจากมีทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีความงดงาม และมีแหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นอยู่มากมายกระจายไปตามภูมิภาคต่างๆ ของประเทศ ทำให้มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเดินทางมาเยี่ยมเยือนเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้ประเทศไทยได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในฐานะหนึ่งในผู้นำทางการท่องเที่ยวระดับโลก โดยดูได้จากกรณีต่างๆ เช่น สถิติจำนวนนักท่องเที่ยว ผลการสำรวจความคิดเห็นและรางวัลต่างๆ ที่ได้รับ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจึงเป็นกิจกรรมที่มีการขยายตัวสูง มีบทบาทที่สำคัญยิ่งต่อเศรษฐกิจของประเทศและความเป็นอยู่ของประชาชน เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่นำเงินตราจำนวนมหาศาลเข้าสู่ประเทศ ก่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพ กระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคต่างๆ อย่างรวดเร็ว และทั่วถึงมากกว่าอุตสาหกรรมอื่นๆ รัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญดังกล่าว จึงนำการท่องเที่ยวเป็นกลยุทธ์หนึ่งของการพัฒนาประเทศ โดยบรรจุไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตั้งแต่ฉบับที่ 4 (พ.ศ.2520-2524) เป็นต้นมา (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, สาขาวิทยาการจัดการ, 2544: 182) ผลที่ได้รับก็คือ การท่องเที่ยวก่อให้เกิดรายได้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศเป็นจำนวนกว่า 300,000 ล้านบาทต่อปี จากนักท่องเที่ยวต่างประเทศประมาณ 9.5 ล้านคน และเป็นภาคเศรษฐกิจที่สามารถโอบอุ้มและเกื้อหนุนประเทศไทยไว้ได้ในยามเกิดวิกฤติเศรษฐกิจ ในปีสุดท้ายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 คาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวต่างประเทศมาประเทศไทยไม่น้อยกว่า 14 ล้านคน อัตราเฉลี่ยการขยายตัวของนักท่องเที่ยวต่างประเทศคาดว่าจะมีถึงร้อยละ 7 ต่อปี ส่วนการท่องเที่ยวของคนไทยนั้น ในปีพ.ศ. 2549 ประเมินว่าจะสูงถึง 59 ล้านคนต่อครั้งต่อปี (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, ระบบออนไลน์, 25 พฤศจิกายน 2544)

อย่างไรก็ดี แม้ว่าการท่องเที่ยวจะเป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ แต่การขยายตัวของเมือง การเพิ่มขึ้นของกำลังซื้อของคนไทยอย่างรวดเร็ว ทำให้ความต้องการด้านการท่องเที่ยวและสาธารณูปโภคเพิ่มขึ้นพร้อมๆ กัน เป็นการสร้างแรงกดดันอย่างสูงต่อสภาพแวดล้อมทั้งที่เป็นทรัพยากรธรรมชาติ และมรดกทางวัฒนธรรมที่อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวได้พึ่งพาอยู่ ซึ่งหากปล่อยให้เป็นไปโดยไม่มีการควบคุมดูแล การเข้าไป

จัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวก็จะเสื่อมโทรมไป และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจะไม่มี ความยั่งยืน แหล่งรายได้และการจ้างงานซึ่งกระจายอยู่ทั่วประเทศก็จะหมดไป ดังนั้นจึงมีความ จำเป็นอย่างยิ่งที่การท่องเที่ยวจะต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเพื่อให้ทรัพยากรเหล่านั้นดำรงอยู่ต่อไปเป็นเวลานาน ซึ่งในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) ได้ปรับแนวความคิดจากเดิมที่เน้นการพัฒนาเศรษฐกิจเป็น จุดหมายหลักมามุ่งเน้นให้คนเป็นจุดมุ่งหมายหลักในการพัฒนาประเทศแทน โดยให้ประชาชน ทุกกลุ่มมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวทุกระดับ ทั้งทางด้านการวางแผนและการจัดการ ทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบและเกิดความสมดุลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อมโดยรวมของประเทศต่อไป (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2541) และต่อเนื่อง มายังแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545-2549) ที่ต้องการพัฒนาให้ ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นจุดหมายปลายทางในระดับสากล (World - Class Destination) ไม่ว่าจะเป็นการดึงดูดทางการท่องเที่ยว การให้บริการ รวมถึงการอนุรักษ์ฟื้นฟูและ รักษาสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ และศิลปวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและ ต้องเป็นความยั่งยืนที่ระดับคุณภาพการท่องเที่ยวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะส่งผลดีต่อการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ นอกจากนี้แผนพัฒนาฉบับนี้ถือเป็นฉบับแรกที่ได้ระบุเน้น การพัฒนาและส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ (Quality Destination) แทนการพัฒนาที่มุ่งเน้นเฉพาะการเพิ่มปริมาณ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, ระบบออนไลน์, 25 พฤศจิกายน 2544)

“เกาะเกร็ด” เป็นตำบลหนึ่งในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี เป็นพื้นที่ที่มีความเป็น เอกลักษณ์ของท้องถิ่น เนื่องจากทำเลที่ตั้งมีสภาพเป็นเกาะที่มีแม่น้ำล้อมรอบทุกด้าน สายหนึ่ง คือ แม่น้ำเจ้าพระยา ไหลอ้อมทางทิศตะวันตก และอีกสายหนึ่ง คือ คลองลาดเกร็ดน้อย ที่ขุดขึ้นทาง ทิศตะวันออก ในสมัยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวท้ายสระ เมื่อพ.ศ.2265 เพื่อลัดแม่น้ำเจ้าพระยา ขนาดกว้าง 6 วา ยาว 39 เส้นเศษ ลึก 6 ศอก ต่อมากระแสน้ำเปลี่ยนทิศทางทำให้คลองขยาย กว้างขึ้น เพราะถูกความแรงของน้ำเซาะตลิ่งพังกลายเป็นแม่น้ำลาดเกร็ด จึงทำให้พื้นที่นี้มีสภาพ เป็นเกาะเช่นทุกวันนี้ นอกจากนี้เกาะเกร็ดเป็นชุมชนเก่าแก่ที่ก่อตั้ง และเจริญรุ่งเรืองมาตั้งแต่ครั้ง กรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานีไม่น้อยกว่า 350 ปีมาแล้ว เป็นที่ตั้งถิ่นฐานของชุมชนที่ประกอบด้วย ประชากรเชื้อชาติไทย-ไทยจีนบางส่วน ร้อยละ 50 ประชากรเชื้อสายมอญ ร้อยละ 42 และ ประชากรนับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ 8 (เอ็ด ภิรมย์, บรรณาธิการ, 2542: 19) ทำให้ที่นี่มีความ โดดเด่นทางด้านศิลปวัฒนธรรมที่มีรูปแบบวัฒนธรรมมอญของชุมชนชาวไทยเชื้อสายมอญ เป็นส่วนที่สำคัญ รวมถึงการมีวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมที่ไม่อาจมองข้ามความทรงคุณค่าเหล่านี้ไปได้

แต่เมื่อเวลาผ่านไปเกาะเกร็ดได้รับอิทธิพลจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และจากการพัฒนาของชุมชนเมืองโดยรอบ โดยเฉพาะจากกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นเมืองใหญ่ที่อยู่ไม่ไกลจากเกาะเกร็ด และเป็นเมืองที่มีการเจริญเติบโตมากกว่าเมืองอื่นๆ รวมทั้งเป็นเมืองศูนย์กลางในทุกๆ ด้านไม่ว่าจะเป็นทางด้านการค้าและการบริการ การศึกษา แหล่งงาน เป็นต้น ดังนั้น กรุงเทพมหานครจึงมีปัจจัยดึงดูดให้ผู้คนจากภูมิภาคอื่นๆ อพยพเข้าไปอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งรวมถึงคนรุ่นหนุ่มสาวของเกาะเกร็ดที่ข้ามไปเพื่อการศึกษาหรือแสวงหางานทำ จึงทำให้ความมีคุณค่าของเกาะเกร็ดทั้งทางด้านวิถีชีวิต วัฒนธรรม และศิลปหัตถกรรมถูกละเลย เนื่องจากไม่มีคนสืบทอด (สนชัย ศุขอัศจรรย์สกุล, 2537: 65) แต่ในสายตาของบุคคลภายนอกกลับเห็นว่าพื้นที่เกาะเกร็ดนี้เป็นพื้นที่ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตนดังได้กล่าวมาแล้ว จึงเป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาเยี่ยมเยือนเป็นจำนวนไม่น้อย ประกอบกับภาวะวิกฤติเศรษฐกิจที่ประเทศไทยเผชิญตั้งแต่กลางปีพ.ศ.2540 เป็นต้นมา ทำให้นักท่องเที่ยวที่เป็นชาวไทยหันกลับมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ใกล้บ้านใช้เวลาเดินทางไม่นานนัก เกาะเกร็ดซึ่งตั้งอยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพมหานคร จึงเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมอย่างรวดเร็ว ทำให้ทางจังหวัดนนทบุรีได้เล็งเห็นถึงความสำคัญดังกล่าว จึงกำหนดให้พื้นที่เกาะเกร็ดเข้ามารวมอยู่ในแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัด ซึ่งเป็นการตอบสนองนโยบาย Amazing Thailand* ปีพ.ศ. 2541 - 2542 รวมทั้งได้มีการเปิดแหล่งท่องเที่ยวขึ้นอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 16 ตุลาคม พ.ศ.2540 (ชมรมสื่อสร้างสรรค์สังคม, 2541: 2) มีเป้าหมายในการส่งเสริมการท่องเที่ยวบนเกาะเกร็ดให้เติบโตยิ่งขึ้น จึงทำให้เกิดการรณรงค์ฟื้นฟูประเพณีที่สำคัญๆ ตลอดจนการส่งเสริมอาชีพหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาของชาวมอญที่เกาะเกร็ดขึ้นมาใหม่ เพื่อเป็นการดึงดูดนักท่องเที่ยว

ถึงแม้ว่าการเข้ามาของการท่องเที่ยวนำมาซึ่งวัฒนธรรมที่ไม่กลมกลืนกับวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น เป็นผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงชุมชนที่เคยสงบมีเอกลักษณ์เฉพาะตนไปตามกระแสของ "อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว" ทั้งยังทำให้เกิดผลกระทบทางด้านลบและปัญหาต่างๆ แก่ชุมชนเกิดขึ้น แต่ถ้ามองในมุมนกลับกัน หากว่าไม่มีการเข้ามาส่งเสริมการท่องเที่ยว ณ พื้นที่นี้แล้ว อาจทำให้การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การสร้างงานสร้างอาชีพ การก่อเกิดรายได้ของชุมชนคงไม่เพิ่มมากขึ้นเช่นในปัจจุบัน เพราะจากตัวเลขรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีของประชาชนที่อาศัยอยู่ในเกาะเกร็ดในปีพ.ศ.2544 เท่ากับ 29,592 บาท โดยเพิ่มขึ้นจากปีพ.ศ.2539 ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีเท่ากับ 26,606 บาท (สำนักงานพัฒนาชุมชน, 2544) นอกจากนี้ศิลปวัฒนธรรม

* โครงการ Amazing Thailand ซึ่งครอบคลุมปีพ.ศ.2541 - 2542 เพื่อเฉลิมฉลองในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ฯ ทรงมีพระชนมายุครบ 6 รอบ หรือ 72 พรรษา (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, ม.ป.ป: 15)

กิจกรรมประเพณีต่างๆ ที่มีเอกลักษณ์ การทำหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผา เครื่องกระดาศ
คงสูญหายไปตามกาลเวลา และการพัฒนาสภาพแวดล้อมของชุมชนก็จะเปลี่ยนไปตามกระแส
การพัฒนาจากภายนอก

การศึกษาครั้งนี้ จึงเป็นการศึกษาถึงการพัฒนาและจัดการการท่องเที่ยวให้ดำเนินไปตาม
แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เพื่อแก้ไขและป้องกันผลกระทบอันเกิดจากปัญหา
ที่ชุมชนกำลังประสบอยู่ทั้งทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิต
ที่ดีขึ้น และเป็นแนวทางที่จะก่อให้เกิดความสมดุลในการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวบน
เกาะเกร็ด โดยนำการท่องเที่ยวมาเป็นเครื่องมือในการพัฒนา เพื่อให้เกาะเกร็ดคงเอกลักษณ์
อันงดงามทั้งทางด้านทรัพยากรธรรมชาติ และมรดกทางวัฒนธรรม รวมทั้งป้องกันไม่ใ้
การท่องเที่ยวกลับมาเป็นตัวทำลายเอกลักษณ์และคุณค่าของเกาะเกร็ด เพื่อคงความเป็น
แหล่งท่องเที่ยวที่ยืนยาวต่อไป และขณะเดียวกันการท่องเที่ยวจะทำให้เกิดการสร้างรายได้เพิ่มขึ้น
อีกทั้งเกิดการกระจายรายได้แก่ทุกหมู่บ้านบนเกาะเกร็ดอย่างต่อเนื่อง อันเป็นหลักของ
การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

1.2 วัตถุประสงค์

1. ศึกษาลักษณะทางกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม รวมถึงการเปลี่ยนแปลง และปัญหา
ที่เกิดขึ้นบนเกาะเกร็ด
2. วิเคราะห์เอกลักษณ์และคุณค่าของเกาะเกร็ด
3. ศึกษาสถานการณ์การท่องเที่ยวของเกาะเกร็ด และวิเคราะห์ผลกระทบของ
การพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีต่อเกาะเกร็ด
4. เสนอแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของเกาะเกร็ด

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของเกาะเกร็ด จังหวัด
นนทบุรี” มีขอบเขตของการศึกษาดังนี้

1. ขอบเขตของพื้นที่ ได้แก่ ตำบลเกาะเกร็ด ซึ่งอยู่ในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
ขนาดพื้นที่ทั้งสิ้น 2,188 ไร่

2. ขอบเขตทางด้านเนื้อหา

- ศึกษาความเป็นมา สภาพทั่วไป รวมถึงลักษณะชีวิตความเป็นอยู่ และวัฒนธรรมของชุมชนบนเกาะเกร็ด รวมถึงศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม และปัญหาที่เกิดขึ้นบนเกาะเกร็ด เพื่อวิเคราะห์เอกลักษณ์และคุณค่าของเกาะเกร็ด

- ศึกษาสถานการณ์ทางการท่องเที่ยวของเกาะเกร็ด และวิเคราะห์หาผลกระทบของการพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีต่อเกาะเกร็ด รวมถึงผลกระทบของการพัฒนาการท่องเที่ยวต่อเอกลักษณ์และคุณค่าของเกาะเกร็ด

- ศึกษาแนวทางในการนำการท่องเที่ยว มาเป็นเครื่องมือในการจัดการเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของเกาะเกร็ด

1.4 ขั้นตอนและวิธีดำเนินการศึกษา

1. การสำรวจเอกสาร รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ศึกษาทั้งทางกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม จากข้อมูลพื้นฐานของเกาะเกร็ด รายงานข้อมูลทางการท่องเที่ยว รายงานผลการศึกษา เอกสารทางวิชาการเกี่ยวกับเกาะเกร็ด และเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องรวมถึงแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศ เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิเคราะห์

2. การสำรวจเก็บข้อมูลภาคสนาม บันทึกข้อมูลต่างๆ จากการสังเกต การสัมภาษณ์ สอบถามผู้เกี่ยวข้อง และการออกแบบสอบถาม

การออกแบบสอบถามในการศึกษาคั้งนี้ ใช้กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มตัวอย่างประชาชน แยกเป็น ประชาชนภาคเกษตร และนอกภาคเกษตร กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว แยกเป็น นักท่องเที่ยวชาวไทย และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้การคำนวณตามสูตรของ Yamane (1960: 1,088 – 1,089 อ้างถึงใน สุวิมล ติรกานันท์, 2542: 154) คือ

$$n = \frac{N}{1 + NE^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

E = ขนาดของความคลาดเคลื่อน

กำหนดให้มีระดับความเชื่อมั่น 95% หรือ $Z = 1.96$ และมีความคลาดเคลื่อน (E) เท่ากับ 10% และสัดส่วนของประชากร (π) เท่ากับ 0.5 จะสามารถประมาณจำนวนกลุ่มตัวอย่างได้ดังนี้

ก. **กลุ่มตัวอย่างประชาชน** ให้จำนวนครัวเรือนเป็นตัวแทนประชากรตัวอย่าง คือ จำนวนครัวเรือนในตำบลเกาะเกร็ด เท่ากับ 1,190 ครัวเรือน (สำนักทะเบียนราษฎรอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี)

$$\text{แทนค่า} \quad n = \frac{1,190}{1 + 1,190 (0.1)^2} = 100$$

$$\text{ดังนั้นเลือกใช้} \quad n = 100$$

วิธีการสุ่มตัวอย่างของกลุ่มนี้จะเป็นการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota sampling) กล่าวคือ กำหนดการเก็บแบบสอบถามออกไปตามกลุ่มการประกอบอาชีพของประชาชนบนเกาะเกร็ด คือ ประชาชนภาคเกษตร ได้แก่ ประชาชนที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นอาชีพหลัก และประชาชนนอกภาคเกษตร ได้แก่ ประชาชนที่ประกอบอาชีพอื่นๆ ที่มีอาชีพเกษตรกรรม เป็นอาชีพหลัก โดยการสุ่มตัวอย่างแบบโควตาในที่นี้ พิจารณาจากสัดส่วนของจำนวนแบบสอบถามที่แบ่งตามสัดส่วนการประกอบอาชีพของประชาชนในชุมชน กล่าวคือ จำนวนครัวเรือนที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 31 ส่วนจำนวนครัวเรือนที่ประกอบอาชีพนอกภาคเกษตร คิดเป็นร้อยละ 69 (สำนักพัฒนาชุมชนอำเภอปากเกร็ด, 2544) ดังนั้นจำนวนประชากรตัวอย่าง จึงคิดเป็นสัดส่วน 30 : 70

ข. **กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว** จากการศึกษา พบว่า ไม่มีการจัดเก็บจำนวนนักท่องเที่ยว ดังนั้นข้อมูลที่ได้จึงเป็นข้อมูลคาดประมาณจากการสัมภาษณ์ คือ จำนวนนักท่องเที่ยวต่อวันที่ไปเกาะเกร็ดในวันหยุดเสาร์ – อาทิตย์ ประมาณ 2,500 คน วันธรรมดา จันทร์ – ศุกร์ ประมาณ 500 คน (เซนต์ กะรัตน์, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2545) จากการประมาณจำนวนนักท่องเที่ยว สามารถคำนวณหาจำนวนนักท่องเที่ยวโดยเฉลี่ยต่อวันเท่ากับ 1,071 คน หรือเท่ากับ 390,915 คนต่อปี

$$\text{แทนค่า} \quad n = \frac{390,915}{1 + 390,915 (0.1)^2} = 100$$

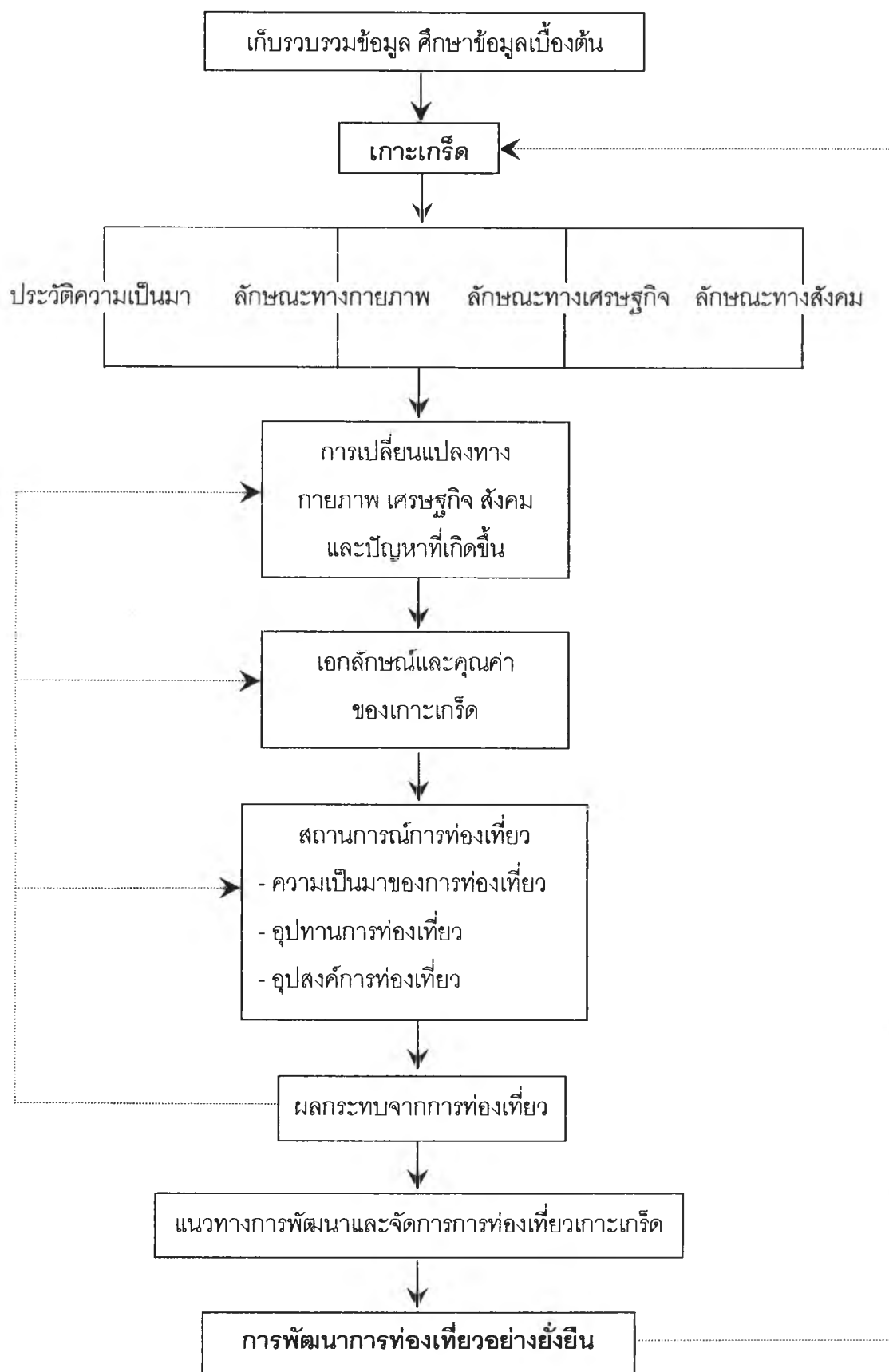
$$\text{ดังนั้นเลือกใช้} \quad n = 100$$

วิธีการสุ่มตัวอย่างของกลุ่มนี้จะเป็นการสุ่มตัวอย่างแบบโควต้า (Quota sampling) เช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างประชาชน โดยกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวของการศึกษา จะกำหนดให้แบ่งแบบสอบถามออกเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ และเนื่องจากนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาเยี่ยมชมเกาะเกร็ดส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย แต่ไม่สามารถบอกจำนวนนักท่องเที่ยวเปรียบเทียบระหว่างชาวไทยกับชาวต่างประเทศที่แน่นอนได้ แต่จากการสัมภาษณ์พบว่า มีนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางเข้ามาเกาะเกร็ด เป็นจำนวนที่สูงกว่ามาก (มากกว่าครึ่ง) ดังนั้นเมื่อพิจารณาถึงสัดส่วนของจำนวนแบบสอบถาม ผู้ศึกษาจึงกำหนดให้ออกแบบสอบถามนักท่องเที่ยวชาวไทย ร้อยละ 70 และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ 30 ดังนั้นจำนวนประชากรตัวอย่าง จึงคิดเป็นสัดส่วน 70 : 30

3. นำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาทำการวิเคราะห์ปัญหา เอกลักษณะและคุณค่าของเกาะเกร็ด รวมถึงสถานการณ์ทางการท่องเที่ยว และผลกระทบจากการเข้ามาของการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้น และมีต่อเกาะเกร็ด โดยแสดงผลการศึกษาออกมาในรูปของการบรรยายสรุปผล ตาราง และแผนภูมิ

4. นำผลจากการวิเคราะห์มาใช้เป็นหลักในการเสนอแนวทางในการนำการท่องเที่ยว มาเป็นเครื่องมือในการเข้ามาจัดการเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเกาะเกร็ดอย่างยั่งยืน โดยให้ประชาชนในชุมชนเข้าใจถึงเอกลักษณ์และคุณค่าของความเป็นเกาะเกร็ดที่ตนมีอยู่ และสามารถ นำแนวทางไปปฏิบัติอย่างถูกต้องเหมาะสม

แผนภูมิ 1.1 แสดงขั้นตอนการศึกษา

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงประวัติความเป็นมา วิถีชีวิต ลักษณะความเป็นอยู่ วัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม และปัญหาที่เกิดขึ้นบนเกาะเกร็ด
2. ทราบถึงเอกลักษณ์และคุณค่าของเกาะเกร็ด
3. ทราบถึงสถานการณ์การท่องเที่ยวของเกาะเกร็ด ผลกระทบของการพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีต่อเกาะเกร็ด และแนวโน้มของการท่องเที่ยวเกาะเกร็ดในอนาคต
4. ทราบถึงแนวทางในการนำการท่องเที่ยวมาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของเกาะเกร็ด
5. เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่เกาะเกร็ดเข้าใจ เกิดการมีส่วนร่วม และการรวมกลุ่มที่สามารถนำเอกลักษณ์ รวมถึงคุณค่าที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์โดยไม่ทำลาย
6. เพื่อเป็นประโยชน์ และเป็นตัวอย่างในการนำการท่องเที่ยวเข้ามาพัฒนาในพื้นที่อื่นๆ ให้เกิดความยั่งยืนทางการท่องเที่ยว และพื้นที่ต่อไป